

Betala för fler stora rovdjur? – Javisst!

En ny stor attitydundersökning visar att det finns en betalningsvilja för att öka förekomsten av björn, järv, lo och varg och att den viljan har ett samband med kunskaper.

”Vilka värderar ett ökat antal stora rovdjur i Sverige?” lyder titeln på en ny rapport från Fjällmistras stora attitydundersökning om människors inställning till rovdjur. I studien har Göran Ericsson vid Institutionen för zoökoologi, SLU i Umeå, undersökt vilka eventuella samband som finns mellan betalningsvilja för ökad rovdjursförekomst och de intervjuades ålder, geografiska läge, rovdjurserfarenheter, kunskaper om rovdjur, utbildningsnivå och inkomst.

Frågan som ställdes var: ”Skulle du överhuvudtaget vara villig att minska andra utgifter för att öka antalet rovdjur (björn, järv, lo och varg)?” De tillfrågades svar var ja eller nej och användes som ett mått på hur villiga de är att betala för att få fler rovdjur. Personernas kunskaper om rovdjuren testades och frågor ställdes samtidigt om egen erfarenhet av rovdjur, ålder, bostadsort, utbildningsnivå och inkomst för att se om dessa faktorer samvarierade med betalningsviljan.

I de sex nordligaste länen; Jämtlands, Västerbottens, Västernorrlands, Dalarnas, Norrbottens och Gävleborgs sammanlagt 69 kommuner, deltog totalt 10350 personer och medelsvarsfrekvensen var 65 procent. I övriga Sverige tillfrågades 1067 personer för vilka medelsvarsfrekvensen var 57 procent.

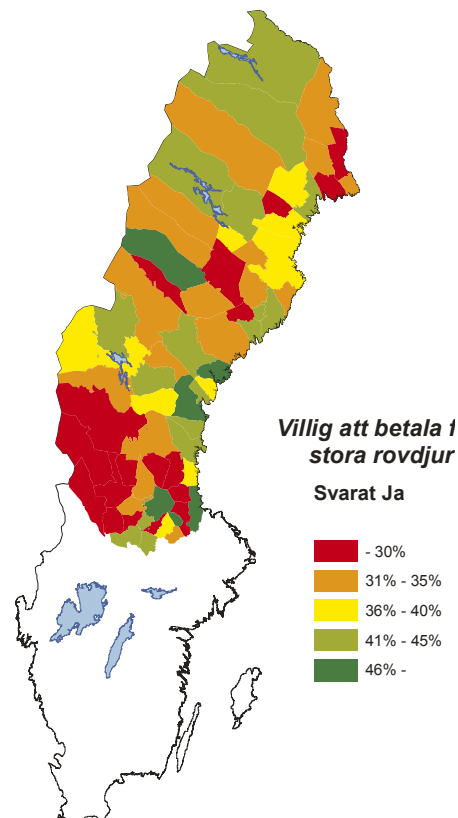
RESULTATET VISADE ETT geografiskt mönster med en lägre betalningsvilja i vissa delar av de sex nordliga länen. Befolkningen i de sex nordliga länen hade större kunskap om de stora rovdjuren än personer boende i övriga Sverige.

Frågan om betalningsviljan visade att mellan 20 och 51 procent, i genomsnitt 29 procent, i de nordliga länen var villiga att minska sina utgifter för att öka antalet rovdjur. Det var stor skillnad på kommunnivå mellan de olika länen. I det nationella urvalet var 39 procent villiga att betala.

De tre faktorerna som påverkade betalningsviljan negativt var predationserfarenhet, antal rovdjur där man bor samt ålder. De faktorer som påverkade betalningsviljan positivt var kunskap och utbildningsnivå, av vilken den sista hade en stark inverkan.

Studien visar att utbildningsnivån varierar mellan stad och landsbygd samt med ålder. Den negativa kopplingen mellan ålder och inställningen till rovdjur har setts i andra studier och kan kanske förklaras av olika generationers värderingar till bevarandearbete. Kön och inkomst visade sig ha liten eller ingen inverkan på betalningsviljan.

Slutsatserna är att undersökningen bekräftar att det finns ett samband mellan viljan att betala för att öka

Källa: FjällMistra rapport nr 20

Svar på frågan om viljan att minska sina utgifter för att öka antalet stora rovdjur. Det var en stor variation mellan län och kommuner – mellan 20 och 51 procent på kommunnivå. Den starkaste viljan att betala verkar finnas i kustkommunerna där rovdjursförekomsten är låg. Men i flera inlandskommuner där rovdjurstätheten är relativt hög som exempelvis Krokoms, är 41-45 procent av respondenterna villiga att betala för att öka antalet rovdjur. Ett annat exempel är Vilhelmina kommun med 46 procent betalningsvillighet. En preliminär fördjupningsanalys visade att där fanns ett starkare stöd för fler järvar än i övriga omgivande kommuner.

antalet stora rovdjur och erfarenhet av och kunskap om stora rovdjur. Sambandet mellan negativa erfarenheter och minskad betalningsvilja är klart och kopplingen mellan betalningsvilja och kunskap om rovdjur och utbildningsnivå är positiv.

LOUISE OLOFSSON